

DOCUMENTS

UNA BOTIGA DE REL·LIGADURA I VENDA DE L·LIBRES DEL SEGLE XVI A PALMA DE MALLORCA, per JOAN LLABRÉS I BERNAL. — Fullejant documents del notari Pere Fiol (1546-1616) a l'Arxiu de Protocols de Palma de Mallorca, vaig trobar un curiós inventari on es detallen els objectes de la casa i botiga de rel·ligatge i llibreria que Joana Navarro o Joana Guasp, vídua de Miquel Navarro, llibreter, posseïa a la dita ciutat en 1593, inventari fet davant el notari susdit el dimarts 28 de setembre d'aquell any.

Joana Navarro, a la mort de la qual es féu aquest inventari, pertanyia a la cèlebre família dels Guasp, el més antic llinatge d'impressors del món, com ho demostra el meu pare i mestre D. Gabriel Llabrés en un estudi intitulat *El pie de imprenta Guasp* (1892), essent el primer tipògraf de la família En Gabriel Guasp, nebot de la dita senyora, la qual, malalta ja, en sos últims anys, el féu cridar instituint-lo hereu universal de sos béns.

Aquest inventari, molt interessant sota diferents punts de vista, ens proporciona, pels títols dels llibres que enumera i els quals devien esser els de major venda i circulació, idea clara de la cultura de la illa en aquella època. Els títols, però, no apareixen sempre ben transcrits en l'inventari, i això dificulta llur identificació.

La casa, en els baixos de la qual era instal·lat l'establiment que ens ocupa, era situada, segons es desprèn del document, en la illa enclavada entre les cases de la Cadena, Fideus, Colon i Plaça de Cort, punt molt cèntric i proper a la Casa de la Vila. Devia tenir pis i baixos i no era massa gran. Diu així el document en tractar de la llibreria:

«En la botiga dels llibres

Primo una capsa de cartó cuberta de paper ab abecedaris de lletras de daurar y altres ferros ab fullatges per daurar.

Item quatre posts o taulells de alsina per plegar llibres, dos noves y dos velles.

Item dues posts de noguer per prensar llibres de forma major.

Item dues posts de noguer per prensar llibres de forma comuna.

Item dos posts per prensar llibres de forma de quart, en que ni ha una rompuda.

Item dos posts de noguer, per prensar llibres de forma octau.

Item vint regles de fust de diverses formas.

Item una massa de ferro y una de fust per picar los llibres.

Item sinc prensas de llenyam de alsina per prensar llibres.

Item una pedra viua que serveix per picar llibres.
 Item un parell de tisores y dos martells y tres punxons de ferro.
 Item vint y dos ganivets nous, ab dolces de banya.
 Item devuyt ferros de escona.
 Item vint y sis ferros per foguetjar llibres.

En los panastatjes y dos caixas que son en dita botiga.
 Primo les Obres de Jovello, in fo.
 Item un llibre intitulat Renati Cosmis de legibus, in fº.
 Item altre llibre Maurici Bresmiat in fº.
 Item altre llibre intitulat Petri Serrani leviticum, in fº.
 Item altre llibre intitulat Joanni Follengii mantuani.
 Item altre llibre intitulat Opusculo Papini, in fº.
 Item altre llibre intitulat Institutionum Justiniani.
 Item altre llibre intitulat Canones penitenciales in 4º.
 Item altre llibre intitulat Geroglifia pieri, in fº.
 Item altre llibre intitulat Serrani Nise guiellem, in fº.
 Item altre llibre intitulat Agustin Vallorii Rethorica in ecclesiam in 4º.
 Item altre llibre intitulat Joannis Chrisostomi in psalmi in fº.
 Item altre llibre intitulat Vita christiani in fº.
 Item tres llibres de Theopholato in evangelio, in 8º.
 Item dos llibres intitulats Homilia di Tobie, in 8º.
 Item un llibre intitulat Corneli Jansenii episcopi Gaudavenensis, in 8º.
 Item llibres intitulats Homiliarum, in 8º.
 Item un llibre intitulat Comentarius de voto paupertatis, in 4º.
 Item altre llibre Opera Ciceronis in 16º.
 Item dos llibres intitulats Donardus de Grech, in 8º.
 Item trenta obres de Toledo, in 8º.
 Item vint Compendis de Justiniano, in 8º.
 Item vint llibres de Epistoles de Ciceró, in 8º.
 Item un llibre intitulat Vocabularium historicum apocrifum, in 4º.
 Item altre llibre intitulat Summarium Sancti Bonaventurae, in 8º.
 Item un llibre intitulat Rasmi, presbiteri, in fº.
 Item altre llibre intitulat Logica de Martorell.
 Item altre llibre intitulat Comentarius in epistolas Pauli Manutii, in 8.
 Item altre llibre intitulat Logica de Soto, in 4º.
 Item altre llibre intitulat Epistoles Pauli Manutii in 8º lligades.
 Item altre llibre intitulat Tabulas Mare in 8º.
 Item altre llibre intitulat Genovardi Teologie, in 4º.
 Item tres llibres intitulats Martirologium romanum, in 4º.
 Item altre llibre intitulat Petri Moll de Hispanie, in 4º.
 Item altre llibre intitulat Catholicae fideis Petri e Mote, in 8º.
 Item un llibre intitulat Thomas Linacro, in 8º. lligat.
 Item altre llibre intitulat De constitutionibus apostolis.
 Item altre llibre intitulat Thome de Iuo gaiatani in 8º. lligat.
 Item dos llibres intitulats Aristotelis, Ars discendi, in 4º. lligat.

- Item un llibre intitulat De particulis lingue latine, in 8º. lligat.
- Item vint llibres de Epistoles de Ciceró, in 8º.
- Item sis llibres Colloquiis de Vives, in 8º.
- Item un Plinii, in fº.
- Item deu Missals, in 4º. llugduni.
- Item vuit Missals, in fº. llugduni.
- Item dos Missals in 8º. llugduni.
- Item dos Breviaris in 16º. llugduni.
- Item tres Breviaris, in 8º. llugduni.
- Item un Breviari, in 4º. Venetiá de lletra grossa.
- Item sis Diornals de lletra grossa in 8º Venetiis.
- Item dos Breviaris de lletra grossa in 8º Venetiis.
- Item quatre Diornals in 16º llugduni.
- Item quinze Diornals, in 24 llugduni.
- Item vint llibres de Oficis de Ciceró, in 8º.
- Item vint llibres Pantaleontis, in 16 llugduni.
- Item sis llibres intitulats Sermones Illereto, in 8º.
- Item dos llibres intitulats Polidorio de Virgili in fº.
- Item tres llibres intitulats Toletto super Joannem, in 4º.
- Item un llibre intitulat Flores theologicarum, in 4º.
- Item altre llibre intitulat Concili de Trento, in 8º.
- Item dos llibres intitulats Navarri De oratione, in 8º.
- Item tres llibres intitulats Dyonisium de quatuor novissimis, in 16º.
- Item dos llibres intitulats Summa virtutum ac vitiorum, in 8º.
- Item vuit llibres intitulats Manuale Pilquete, in 8º.
- Item dos Janseni in Evangelia, in fº.
- Item vuit llibres intitulats Summa sacramentorum, in 16.
- Item vuit Virgilis, in 8º.
- Item vuit Terentis, in 8º.
- Item deu Hores, in 12º.
- Item sis Hores, in 24º.
- Item sis Hores, in 16º.
- Item dos Hores deurades lligades.
- Item dos hores daurades, lligades, planxas finas.
- Item un Diornal, in 16º. deurat.
- Item un quintar de cartons per lligar dits llibres.
- Item un Summa de Alejandro de Alés, in fº.
- Item un llibre intitulat Phisica versoris, in fº.
- Item un llibre intitulat Aristotelis de animalibus.
- Item altre llibre intitulat Santorales vel sermones de sanctis venerabilis.
- Item altre llibre intitulat Opus concionatorum venerabilis in 8º.
- Altre llibre intitulat Sermones estivales de tempore venerabilis.
- Item altre llibre intitulat Pera Alberti Magni, in fº.
- Item altre llibre intitulat Summa ecclesie Joannis de Turre Cremata.
- Item altre llibre intitulat Logicales modernorum.

- Item altre llibre intitulat Joannis Majoris super sententia.
 - Item altre llibre intitulat Speculum Discipline.
 - Item altre llibre intitulat Opera dicedonis.
 - Item altre llibre intitulat Signus de occidentali imperio, in fº.
 - Item altre llibre intitulat Cigoneis, de Regno Italico, in fº.
 - Item altre llibre intitulat Speculum peregrinorum.
 - Item altre llibre intitulat Summa logicalis modernorum.
 - Item altre llibre intitulat Questiones de Alberto Xexonia.
 - Item altre llibre intitulat Alberto Albertino, de noscendis asertionibus.
 - Item altre llibre intitulat Opera Augustini, in fº.
 - Item altre llibre intitulat Sermones Sancti Porto, in fº.
 - Item altre llibre intitulat Joannis de Bascolis Teologie, in fº.
 - Item altre llibre intitulat Sermone Pomerii, in fº.
 - Item altre llibre intitulat Lecture Pauli, in 8º.
 - Item altre llibre intitulat Flores Avicene.
 - Item altre llibre intitulat Sermones Petri Geremie.
 - Item altre llibre intitulat Sermones de decem preceptis, in fº.
 - Item altre llibre intitulat Franciscus Niger de modo escribendi epistolas.
 - Item altre llibre intitulat Joannis Majoris, super sententie.
 - Item dos llibres intitulats Adam Jadam, super sententie.
 - Item un llibre intitulat Expositio Beati Gregorii, super canticum canticorum.
 - Item altre llibre intitulat Homilia Gregorii.
 - Item altre llibre intitulat Rethorica diurna Guillermi Parisiensis.
 - Item altre llibre intitulat Joanni Gramatici, in 8º.
 - Item altre llibre intitulat Augustini Musi in fº.
 - Item altre llibre intitulat Andres de Novo Castro.
 - Item altre llibre intitulat Maurici super libris Scotii.
 - Item un llibre intitulat Petri Llombardi super sententie.
 - Item dos llibres intitulats Legenda Santorum, in fº.
 - Item tres llibres intitulats Cato de Moraliis, in 4º.
 - Item un llibre intitulat Sermones Antoni Versoris.
 - Item altre llibre intitulat Sermones per utiles dominicales.
 - Item altre llibre intitulat Ricardus de Media villa.
 - Item altre llibre intitulat Epistole Gregorii, in 4º.
 - Item tres llibres intitulats Sermones Petri Ricardi.
 - Item dos llibres intitulats Sermones Enrici, in 8º.
 - Item altre llibre intitulat Philosophie Joannis Versoris.
 - Item altre llibre intitulat Quadrigesimali vie salutis.
 - Item altre llibre intitulat Enrici De adversitate fortune.
 - Item altre llibre intitulat Solofogium Jacobi Magni.
 - Item altre llibre intitulat Confutationes hebraice.
 - Item altre llibre intitulat Speculum vite humane.
- A continuació d'aquesta llista inserta l'inventari els següents utensilis:
- «Item dos cosidors de llibres de llenyam ab ses redortes y calaxos.
 - Item tres scambells de fust.

Item tres coltells de igualar.

Item una cacerola de aram per aygua cuyta.

Item altre casola de coura per fer pastes.

Item un tinter de plom ample y un araner de banya.

Item un panestatge de la botiga de llenyam ab tres calaxos qui es tancan ab clau, aficats a la paret.

Item una caixa de noguer vella ab sos calaxos dins ab son pany y clau ab part dels llibres de sobre continuats.

Item altre caixa de roura o latre de llenyam fort ab son pany e clau antichs dins las quals ha tambe part dels llibres de sobre continuats.

Item un cubell dins lo armari de la nau.

Item un buxol de aram ab son cubellet.»

En altra habitació, «en la cambra dels llibres junt a la cuyna», hi havia:

«Molts llibres y trossos de llibres de paper antich y de poca valua posats en uns panes tanges.

Item dotse parells de aludes blanques per fer corretjes de llibres.

Item un covo ple de trossos de pregamins.»

Sembla que els amos de l'establiment, estenien llur comerç a altres diversos articles, alguns d'ells sense relació directa amb el ram principal de la botiga. Els cita així l'inventari:

«Set ventals de palma, un romput.

Setse manechs de ventall.

Ulleres tres parells.

Catorse papers de imatjes.

Deu imatjes.

Una tela pintada ab una nau y galera.

Sis rosaris.

Dotce Christos de bulto dels quals ni ha quatre ab ses creus.

Sis bassines de lleuto», i gran nombre de peces de vaixella i altres estris en quantitat excessiva en aquell temps per a l'ús d'una família reduïda i no massa rica.

CONTRACTES DE CÒPIA, VENDA I PRÉSTEC DE LLIBRES DEL SEGLE XIV,
per Mn. PERE PUJOL. — Classificant els materials dels segles XIVe i XVe que constitueixen les resquícies de l'antic arxiu de la Batllia de Cardona, avui a la BIBLIOTECA DE CATALUNYA, s'han pogut aprofitar algunes notes de contractes de llibres, les quals van transcrits textualment. Elles donen idea de com es feien aitals adquisicions, tingudes amb raó com a joies de valor incalculable, les quals molt sovint eren col·locades en penyora d'algun préstec de diners en quantitat important:

1. Andreas Pereta habitator in civitate Sedis Urgellensis promito et convenio vobis Bernardo Poich et Bernardo de Prato, sacristanis ecclesie sancti Michaelis de Cardona quod ego faciam vobis ad opus dicte ecclesie unum Responsorium et Antiphonarium in uno volumine, quem librum vobis reddam perfectum de hinc ad primum festum Pentecostes cum bona litera et bona notula et bonis pergamenis et albis et cum bona illuminatura et bene ligatum; ordinatum ad consuetudinem ecclesie Urgellensi. Et nisi hec fecero promito vobis restituere L. solidos quos a vobis recepi in pecunia

numerata in terminio supradicto; et dono vobis fideiussorem Berengarium de Mercatali de Cardona qui in se recepit dictam fideiussionem. Ita tamen quod dicto libro bene completo vos componatis mecum de precio ipsius libri competenter ad cognitionem duorum Predicatorum dicte Sedis Urgellensis et duorum clericorum ville Cardone, etc. III idus Augusti. Testes Berengarius de Aquilario, G. de Manso, Berengarius den Ros et P. Pinya et Romeus Pinya clericus. (D'un Manual del notari Pere Nagut, corresponent a l'any 1306, provinent de l'Arxiu de la Batllia de Cardona. Institut d'Estudis Catalans.)

II. Berengarius Giberti et Periconius Mercerii sacriste et operario operis sacristie ecclesie sancti Michaelis Cardone, Petrus de Prato et Bernardus de Garzila recognoscimus vobis Guillelmo Daltarriba filio condan Berengarii Daltarriba ipsius loci quod ad preces nostri et tocus universitatis ville Cardone manulevastis quemdam librum vocatum Responserius et Antifenarius a capellano hominibus de Fontaneto ad opus exemplarii illius antifenarii quem nos dicti sacriste facimus fieri ad opus dicte ecclesie, quem librum de Fontaneto vos promisistis dictis hominibus et capellano de Fontaneto reddere hinc ad primum festum sancte Marie Augusti vel quingentos solidos. Supra quibus promittimus vos et bona vestra servare indempnes. Testes Bernardus de Lobera et Berengarius Zarboceda, presbiteri. (D'un Manual de notari corresponent a l'any 1314 provinent de l'Arxiu de la Batllia de Cardona. Institut d'Estudis Catalans.)

III. Frater Johannes Cardona, Ordinis Predicatorum, confiteor et recognosco vobis Petro Zespital presbitero et vicario ecclesie sancti Vincentii Castri folliti de Rivobragosio, licet absenti, quod precibus et amore mei acomodastis michi duos libros vestros vocatos Logicam vetus et Tractatus, sub tali pacto et condicione quod ipsos libros tenerem dum vobis placeret et quod ipsos redderem vobis incontinenti cum per vos essem requisitus. Idcirco cum hoc instrumento predictos duos libros a vobis confiteor habuisse et recepisse et ipsos vobis tradere incontinenti cum per vos fuero requisitus. Testes frater Petrus de Vinyoles de Ordine Predicatorum et R. Navel presbiter Cardone. (D'un tros de Manual de notari corresponent als anys 1320-1325, provinent de l'Arxiu de la Batllia de Cardona. Institut d'Estudis Catalans.)

IV. Raimundus Guinard, Rector ecclesie de la Tentelaya, confiteor et recognosco vobis Bonanato de Buxo, presbitero Cardone, et vestris, quod solvistis mihi illos centum nonaginta quinque solidos monete terni pro quibus vobis feci vendicionem de quodam Breviario meo scripto et ordinato secundum consuetudinem ecclesie Urgellensis quem vobis tradidi et ipsum promito facere habere et possidere contra omnes personas, etcetera. Et si aliquis vel aliqui vobis facerent questionem contra dictum Breviarium vel contra vos racione dicti Breviari ipsam questionem promito in me suscipere et ducere meis sumptibus etc.; et vos et vestros defendere et reddere ab eadem indempnem etcetera, obligans omnia bona mea etc. Testes Bernardus de Sorrech, etc. (D'un bocí de Manual de notari, provinent de l'Arxiu de la Batllia de Cardona, corresponent a l'any 1324.)

V. Guillelmus de Colomers de Banyeres, diocesis Bigorrensis, confiteor vobis Guillelmo de Manso et Raimundo Tosquer de Cardona, sacristanis, quod solvistis mihi omnia que mihi debueritis usque nunc racione salarii scribendi illum librum ecclesie Cardone vocatum Sentoral de undecim quinternis quos vobis tradidi de dicto libro et de hiis eciam que mihi debueritis pro eundo Bergam ad emendum pergamena ad opus

dicti libri. Quare facio vobis finem saluo tamen jure super uno reclo quod feci plusquam facere non debebam. Testes Arnaldus den Ros, Bernardus Zacodina et Franciscus de Aquilario. [Die jovis pridie Kalendas Julii, anno M.^oCCC.^oXX.^o octavo]. (Manual del notari Jaume de Torrents, provinent de l'Arxiu de la Batllia de Cardona. Institut d'Estudis Catalans.)

BIBLIOGRAFIA TRETA D'ALGUNS INVENTARIS DE L'ARXIU DE LA CATEDRAL D'URGELL, per Mn. PERE PUJOL. — Es compten dintre la crescuda sèrie de lligalls de documents en paper que guarda l'Arxiu capitular d'Urgell nombrosos inventaris provinents de l'antiga escribania de sant Ot, de càrrec del Capítol. Per l'objecte de la bibliografia son sumament interessants els compresos entre la segona meitat del xv.^a segle i primera del xvi.^a, per tal que en comparació amb els dels temps anteriors presenten una major quantitat de llibres profans al costat dels de tema religiós, els quals constitueixen gairebé sempre el fons comú de les biblioteques particulars de la nostra gent lletrada, tan eclesiàstics com seculars, dels darrers temps medievals. Degut a què arribà fins als nostres més ignorats recons l'empenta avassalladora del renaixement clàssic, des de mig segle xv.^a alternen amb els codis litúrgics i els de caràcter jurídic les obres dels clàssics llatins. Ho corroboren les següents notes extractades fidelment dels inventaris generals dels béns de les personalitats que s'esmenten.

I. — *Inventari de Salvador de la Sera, prevere, de la Seu d'Urgell*

1455

1. Primo un misal gros ab la letra antiga que comença : «suscipe confecionem» ab les cubertas blancas.
2. Item un altra libra ab les cubertas varmelas que es de gramatica e comença : «amans unum format».
3. Item altra libra ab cubertas de li ab dos tancadors que comença : «ex agro netii».
4. Item altra libra ab cubertas vermels de gramatica que comença : «ut ad sapientiam».
5. Item unas notas de gramatica sotils, començan : «supositum».
6. Item altra libra de gramatica que comença : «qum ignorancia, alias gracisma».
7. Item uns vesprals bons ab cubertas de posts.
8. Item un doctrinal migencer ab cubertas angrutadas, comence : «stubere».
9. Item unas oretas sotils.
10. Item uns imnas ab las cubertas de pargami, comença : «primo die».
11. Item altres oretes de santa Maria bon sotils.

II. — *Inventari de Berenguer de Montrava, canonge i degà de la Seu d'Urgell*

1459

En l'estudi. Item foren trobats en les pots del dit estudi los libes següens.

1. Primo unes decretalls bones ab cubertes grogues.
2. Item un libre tot de paper qui comense : «quoniam umana» ab cubertes blanques d'aluda.
3. Item un libre ab pots de fust cuberta de cuyro negre; la rubrica comense : «De matrimonio».

4. Item altre libre de pergami ab pots de fust qui comense : «in nomine domini».
5. Item un altre libre de pergami ab pots de fust cubertes de negre que comensa : «loger iste», etc.
6. Item altre libre de paper ab cubertes engrutades qui comense : «quedam nomine Marguarita» etc.
7. Item altre libre de pergami ab pots de fust qui comensa : «differencia».
8. Item altre libre de paper ab pots de fust cubertes vermelles qui comensa : «Rurice constitutionum» etc.
9. Item altres libres de paper forma major ab cubertes de fust cubertes de groch qui comensa : «Johanes episcopus».
10. Item un libre de paper cisternat de preguami ab les posts engrutades cubertes de vermell qui comensa : «Jeronimus hoc opus».
11. Item un libre de preguami ab posts de fust qui comensa : «Incipit apparatus sextu libri decretalis».
12. Item altre libre de preguami ab les posts engrutades e cubertes de aluda blancha qui comensa : «Incipit prohemium» etc.
13. Item altre libre de preguami ab posts de fust cuberta de aluda vermella comensa : «Incipiunt soluciones contrarias» etc.
14. Item una roda de studi.
15. Item un taulell del studi.
16. Item un tenidor de llibres.

III. — *Inventari de Roland Carbonell, canonge d'Urgell*

1486

1. Primo hun decret d'estampa ab cubertes vermelles e ab ses cantones.
2. Item un volum d'estampa en que es sise e elementines ab les cubertes vermelles bollonat.
3. Item un altre volum d'estampa qui es nomenat epistoles Cipriani ad Corneliolum ab cubertes vermelles.
4. Item altre volum d'estampa que es nomenat Elegancies Laurencii et Vallensi ab cubertes blaves.
5. Item un vocabuliste d'estampa de forma maior qui es dit Junianus.
6. Item altre volum d'estampa qui es dit Marcial.
7. Item un libre de forma menor qui comense : «Incipit prologus in libra ... calicon», ab cubertes engrutades de aluda.
8. Item altre libre de forma menor ab cubertes de aluda blanca engrutada qui incipit in primo foleo «hic sita sunt quinti Nicolay antistis ossa».
9. Item hun libret petit de paper ahon son los sumaris de les decretals, sise e elementines.
10. Item altre libre de forma menor ab cubertes de aluda engrutada qui es dit epistoles de papa pio.
11. Item altre libre de forma menor ab cubertes de aluda vermella incipit in primo foleo : «benedictio corporalium» et in ultimo foleo : «remedia generalia contra omnes tentationes».
12. Item altre libre de stampa qui incipit in primo foleo : «Pompei Festi de interpretatione lingue latine».

13. Item altre libre ab cuberta verda incipit in primo foleo, primus habet rubricam: «veniunt ut Troes in urbem».
14. Item altre libre ab cubertes vermelles de stampa qui es dit summa confessoris, incipit: «defecerunt scrutantes scrutinio».
15. Item hun doctrial de stampa.
16. Item hun Terenci de ploma ab cubertes negres.
17. Item hun Juvenal de paper de ploma.
18. Item hun libre de paper cubertes de pergami, incipit «rubricam in exponendis auctoribus».
19. Item altre libre de stampa nomenat Salusti; incipit: «omnes homines», ab cubertes verdes.
20. Item altre libre de stampa nomenat Terenci ab sa glosa.
21. Item altre libre petit ab cubertes vermelles incipit: «Franciscus senior augustus».
22. Item altre libre de stampa apellat fasciculus temporum, incipit: «generatio et generatio laudabit opera tua».
23. Item altre libre de stampa nomenat doctrial.
24. Item altre libre de ploma ab cubertes vermelles engrutades, incipit: «sine rebus familiaribus».
25. Item altre libre de paper epistolare Bartholomei santi, incipit: «Bartolomeus santus».
26. Item altre libre de ploma epistolare Plinii: «duo fuisse noscuntur eodem nomine».
27. Item altre libre de paper de ploma, incipit in primo folio: «Reverendissime in Christo pater et metuendissime domine consentaneum arbitrator».
28. Item altre libre de paper de ploma forma de full ab cubertes negres ab platons, incipit: «epistolare Tullii».
29. Item altre libre de paper epistolare Tullii, Leonardi Aretini et alii sens cubertes.
30. Item altre libre de paper de ploma incipit: «Omnium arcium doctrina».
31. Item alguns cuerns de ploma descuernats.
32. Item un breviari de pergami ja molt ras ab cubertes vermelles.
33. Item altre breviari petit sotil de pergami.
34. Item altre breviari molt sotil sens cubertes.

IV. — *Inventari de Joan de Conveller, degà d'Urgell*

1500

En lo studii.

1. Primo en la roda. 1. libre de dret scrit de letra tirada.
2. Item unes decretals.
3. Item un libre de dret que no es glosat ni entitulat ni illuminat.
4. Item unes institucions de Catalunya o constitucions.
5. Item un sise.
6. Item unes decretals.
7. Item unes institucions generals de Catalunya.
8. Item tractat sobre la censura eclesiastica.

9. Item i. libre descuernat de dret ab moltes allegacions.
10. Item altre libre de paper de allegacions en dret.
11. Item altre libre de paper de dret.
12. Item altre libre de paper de constitucions provincials desbaratades.
13. Item i. libret de paper de allegacions de taulatgia.
14. Item i. libre de pergami que son exposicions de evangelis.
15. Item i. saquet en que ha albarans.
16. Item i. altre saquet ab scriptura entitulat.
17. Item i libret poch legendari de pocha valor.
18. Item i. gran plech de cartes.
19. Item i. lectionari de pergami.
20. Item i. romantz en pergami descuernat.
21. Item i. libre de paper de allegacions de pocha valor.
22. Item moltes altres scriptures, etc.
23. Item unes butxaques plenes de scriptures.
En la cambra del dit studi.
24. Item un cofre de ferra en que ha tres llibres, ii. en paper, e i. en pergami.
25. Item iii. llibres de paper en i. cofret ple de bulles.
26. Item i. libre gros tot en cuerns de paper.
27. Item gran colp de albarans enfilats.
28. Item una capsula ab molts albarans.

V. — *Inventari dels bens del beneficiat mossen Ramon Coter*

1521

Primo en la sala hun cofre qui esta prop lo tinell en lo qual ha una capsula en que ha moltes bulles y scriptures ab dos o tres trossos de draps ab altres barbollerics e un breuiari antich.

Item unes hores.

Item altre breuiari scrit de ploma.

Item altre breuiari vell scrit de ploma en pergami.

Item tres llibres de studians.

VI. — *Inventari de Joan Graells, notari de la ciutat d'Urgell, mort a Esterri*

1522

Primo en la sala ho menjador de la casa hon la dita viuda habite:

1. Una Instituta de stampa de la forma petita ab les cubertes de cuyro vermel e paper engrutats.
2. Item altre libre de stampa intitulat Marcii Tullii Ciceronis opera.
3. Item altre libre de stampa de forma mijana intitulat pratica cancellarie apostolica ab les cubertes de pergami.
4. Item un altre libre de stampa intitulat auctores ab les cubertes de cuyro cenros ab paper engrutats.
5. Item un altre libre de stampa intitulat summa domini Rolandini.
6. Item un Terenci dolent de ploma.
7. Item un altre libre de stampa intitulat pratica aurea domini Joannis Petris de Ferrarys ab les cubertes de pots.

VII. — *Inventari de Pere Andreu Grau i de Sorribes, ciutadà d'Urgell*

1522

En la cambra devers lo carrer.

1. Item un libre intitulat questions metafisice.
2. Item un libre de epistoles de Bartholomei Faci.
3. Item un libre de Ecomistes que comence : «tot cristia».
4. Item un libre de arts de copies petit.
5. Item un altre libre intitulat perfecti magistri.
6. Item altre libre de stampa e de ma en que es la metafisica de Gonet e Sent Thomas sobre los posteriors.
7. Item un libre petit de pergami que es suma Raymundi.
8. Item un libre de pergami que es digesta nova cubert de pots.
9. Item la segona part del speculator de stampa.
10. Item un libre de ma de art de notaria que comense : «tractatum».
11. Item un libre de ma que s lo Baldo sobre la segona part de codi.
12. Item un libre de pergami scrit de ma se diu los trenagans.
13. Item Boeci de consolatio ab glosa de pergami.
14. Item un libre de ma que es repeticions de Bartol sobre algunes leys.
15. Item lo Algarot de stampa super feudis.
16. Item un libre de stampa intitulat Angelus de Arecio super instituta.
17. Item altre libre intitulat Petrus de Alcarana super florentinis.
18. Item la tercera part del speculator de stampa.
19. Item un libre intitulat lo dotze sobre la primera part de la impossada scrit de ma en pergami.
20. Item un flor sanctorum de pergami en romans sens cubertes.
21. Item un libre de pergami scrit de ma intitulat suma Raymundi.
22. Item un libre de stampa intitulat Petrus de Insola.
23. Item un libre de paper scrit de ma ab cubertes de pergami que comense : «stillus litterarum».
24. Item un libre de pergami scrit de ma intitulat libellus de ordine judiciorum.
25. Item unes decretals de ma de pergami.
26. Item los usatges de Catalunya de ma de pergami.
27. Item altre libre de ma de paper intitulat amore notarie.
28. Item altre libre de paper intitulat libre de moltes letres in curia romana.
29. Item un sise de pergami.
30. Item un sise de florentines de stampa de la forma mijana.
31. Item un libre de paper scrit de ma de diverses gramatiches.
32. Item un libre intitulat versori sobre verispa.
33. Item un formulari de ma de pocha valor.
34. Item un altre libre de ma scrit en paper intitulat Summa Petrus de Vineis, de cherimonia frederici.
35. Item un libre de paper scrit de ma del defunt que son les usances de la ciutat.
36. Item un altre libre de la donsellà Teodor.

VIII. — *Inventari del monastir de S. Sadurní de Tabernoles*

1547

En lo altar de S. Benet:

1. Un responser santoral y antiphones.
2. Item un altre semblant.
3. Item un psaltiri pergami.
4. Item un evangelister.
5. Item un libre de collectes.
6. Item un martielatge.
7. Item dos missals.
8. Item un ordinari.
9. Item set libres ensemps ab la biblia.

Item en lo arxiu les scriptures següents trobat en casa de fra Jaume Coll.

10. Primo un sac ab XVIII cartes de Vellanega ab un proces y altres actes en paper.
11. Item un sac de salvaguardes y altres cartes de jurisdiccions.
12. Item altre sac del priorat de sant Llorens de Morulls.
13. Item un sach de sant Cerni de Tavernoles.
14. Item un sach de Cerdanya y de la Vedella algunes cartes XXXIIII y altres actes en paper.
15. Item un sach en que son sinch cartes de Alas, setze cartes del Coll de Nargo, set cartes del castell de Serinyana, set cartes de Sant Saldoni de Celles y altres actes en paper, nou cartes de Balaguer, lo capbreu y altres actes en paper.
16. Item altre sach en que son una carta del pla de Valls, vuyt cartes y una plica de albarans de Canillo y de tota Andorra. Item tres cartes mes. Item tres mes de Tolze.
17. Item set cartes de Argolell y un proces y altres cartes de paper.
18. Item altre carta de Archavell.
19. Item altre sach XX. vuit cartes de Ciutat. Item altres XV. cartes de Ciutat. Item deu cartes del General y de sant Steve de Ciutat ab altres cartes en paper.
20. Item un capbreu y altres cartes de Casserres y de la Vedella super jurisdiccione.
21. Item una plica de cartes.
22. Item dos plecs de paper.
23. Item un libre de les dotalies.
24. Item tres cartes de fundacions en pergami.
25. Item quatre manuals.
26. Item trenta nou processos ab altres pliques de papers y set processos y scedules de diversos.